

tillunds; der er endnu et Stykke til Enden. Vi se Angreb, Oversalb, systematisk Forsølgelse af Ministeriets Modstandere, Afstedigelser, Trusler, Rettergang, Frængslinger af hæderlige Mænd o. s. v. Men det er klart, at vi ikke ere naaede til Enden endnu, nemlig den, at ingen Mand her i Landet kan være fuldt hæderlig, uden at han har siddet i Tugthuset. Men derimod her i Rigsdagen er Kampen ført tillunds. Vi kunne ikke komme længere ned. Vi have ikke Mere at tabe. Det er det, der gjør det Hele saa uendelig simpelt, borttager enhver Tvivl og Valen. Og det er ogsaa det, der bliver det Afgjørende for Bedømmelsen af det, man fra Regjeringspartiets Side kalder et Forlig. Det blev allerede i Foraaret strag efter, at den provisoriske Finantsloov var givet, udtalt fra Regjeringspartiets Side, at man altid skulde finde det villigt til Forlig. Det skulde altid være rede til en broderlig Overenskomst. Ja, det tror jeg gjerne. Jeg tror virkelig, at de ærede Herrer af Regjeringspartiet nære et oprigtigt Ønske om at naae et Forlig, — et for dem fordelagtigt Forlig. Men, hvad er det, de forstaa ved et Forlig? Jeg gaar ud ad Landeveien, i lovlig Verinde, i retmæssig Kalb. Jeg møder en Mand. Han overfalder mig, plyndrer mig lige til Skjorten og morbanter mig i Tilgift. Og naar han er færdig, rækker han Haanden ud og siger: „Skulle vi saa være gode Venner! Husk paa, vi ere dog Landsmænd, ikke Fjender, det er saadan et stygt Ord; husk paa vort fælles Fædreland. Lad os gaa paa Forlig, jeg er forsonlig stemt. Alt hvad jeg har taget fra dig, det beholder jeg; Du skal erklære, at jeg har fuldstændig Lov til at tage det Allsammen; og til Gjengjæld lover jeg Dig, at hvad der er passeret mellem os, skal være glemt.“ Ja, jeg veed ikke, hvad man i det daglige Liv vilde svare til et saadant Forslag. Jeg for mit Bedkommende vilde slet ikke svare Noget; jeg vilde ikke kunne finde noget Ord. Hvis dette ikke er at opfatte som en Haan ud over enhver Grændse, hvis det virkelig er Mandens Alvor — saa vilde jeg ikke engang kunne sige til ham, at han er gal. Thi en Mand bliver nu en Gang ikke flog, fordi man siger ham, at han er gal. I det borgerlige Liv vilde det ikke være andet Svar end at sørge for at faae Manden fanget ind og fjørt lige til Bidstrup.

Nei, hvis de ærede Herrer ville have Forlig, saa maa de gjøre et Tilbud. De maa tilbyde Noget, det være saa knebent og saa karrigt, som det være vil; De kunne hyde en Daler for en Lønne Gulb, — men Noget maa De byde. Kom f. Ex. med et For-

slag til en Grundlovsforandring, saaledes som De kunne blive enige om at ønske den. Foreslaa en Indskrænkning af Valgretten; foreslaa Jællensudvalg af begge Thing til Afgjørelse baade af Finantslove og af andre Love; foreslaa, at Høire altid skal bejætte Formandspladsen her i Thinget; foreslaa, at een Høirestemme skal regnes lige med to Venrestemmer; foreslaa, at enhver Venstremænd en Gang om Ugen skal have Vastonade; foreslaa, hvad De vil — men saa tilbyd til Gjengjæld blot nogle Garantier for, at den ny Forsatning, hvis den trods alt dog skulde gaa Dem imod, at den da vilde være det Papir værd, hvorpaa den er skreven. Det var dog et Tilbud, — ikke glimrende, men det var dog et Tilbud. Det kunde maaffe tages under Overveielse! Men derimod at forlange af os, ikke blot at Folkethinget skal være et Nul, men at det selv skal underskrive det, selv godkjende det, selv fastslaa som forfatningsmæssig Lov og Ret at det er og i al Evighed skal forblive et Nul — nei, det er at drive Morstaben for vidt. Jeg siger det, ikke som en Talemaade, ikke som en løs Bending, men som min fulde Overbevisning, efter at have overveiet det Spørgsmaal, at hvis der blev stillet os det Valg, enten at godkjende Folkethingets nuværende Stilling som lovmæssig Forsatning, eller ogsaa at faae Folkethinget fuldstændig ophævet, saa vilde det Sidste være at foretrække. Jeg tror ikke, vi vilde falde tilbage paa Absolutismen. Hvis vi gjorde det, saa havde det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad) Ret i at sige, at den rene klare Absolutisme er bedre end en Absolutisme under Skin af en fri Forsatning. Men jeg tror, vi vilde falde tilbage paa noget Saadant som Landsthinget. Men er der Noget, der kan være i Tvivl om, at de Ansøuelser, der raade i Venstre i dette Things Flertal, at de vilde gjøre sig langt stærkere gjældende, faae langt mere Indflydelse som Mindretal indenfor Landsthinget, end om de skulle sidde her paa disse Billaar? Jeg er overbevist om, at de Mænd, der under saadanne Forhold sad som Minoritet i Landsthinget med hele Styrken af Bevidstheden om, at der stod et Folk bag dem, hele den Del af Folket, som vidste sine Rettigheder krævede, deres Stemme vilde blive ganske anderledes hørt, der vilde blive taget et ganske andet Hensyn til dem end til en Skinforsamling, som dette her vilde være. Det er, jeg gjentager det, bedre at have Noget end slet Intet. Men Intet, hvor man dog kan kæmpe for at vinde sin Ret igjen, det er bedre end Intet, hvor man oven i Kjøbet har givet Afkald paa selve Fordringen om sin Ret.